

Brassit

Fontan et al. (1973)

Za původní popis se považuje práce Fontana et al. z roku 1973, který našel brassit na vzorcích z Jáchymova uložených v muzejních sbírkách. Brassit vznikl jako produkt dehydratace rössleritu. Nazván byl na počest Rejene Brasse, která první syntetizovala podobnou sloučeninu.

Přitom již roku 1867 popsal tento minerál jako neznámou fázi Tschermak. Nepojmenoval ho, ale publikoval kvantitativní chemickou analýzu, naprosto shodnou s Fontanovou. Naprosto správně uvedl počet molekul vody ve vzorci a poznal, že tento minerál vzniká z rössleritu samovolnou dehydratací. Vzorek s brassitem pocházel z mineralogických sbírek císařského dvora ve Vídni a Tschermaka na něj upozornil ředitel sbírek Hörnes. Vzorek byl v této sbírce již dlouho, pocházel z Jáchymova a obsahoval vedle brassitu také haidingerit a farmakolit.

brassit
(Jáchymov-Svornost, žíla Geschieber, 1977)

brassit
(Jáchymov-Svornost, žíla Geschieber, 1982)

hrany dosud čirých krystalů rössleritu se nejprve zaoblují, pak zakalují a pomalu mění na bílý brassit (stav 2010)
(Jáchymov-Svornost, žíla Geschieber, 1987)

Brassit vzniká jako produkt dehydratace rössleritu. Dochází k tomu jak v suchém prostředí sbírek, tak i v relativně vlhkém prostředí důlních děl. Přeměna probíhá několika způsoby. Někdy v celých krystalech rössleritu najednou, kdy se hrany dosud čirých krystalů rössleritu nejprve zaoblují, pak zakalují a pomalu mění na bílý brassit. Jindy vychází z bodových center, kterých může být v jednom krystalu rössleritu i několik, a to buď na povrchu krystalu, nebo pouze uvnitř něho. Existují i případy, kdy krystaly rössleritu buď celé, nebo jejich části, zůstávají nezměněny po mnoho let. Rentgenová difrakční analýza dokonce prokázala, že některé bílé krystaly nadále odpovídají rössleritu, neboť ke strukturální přeměně na brassit ještě nedošlo. Bílý brassit, resp. pseudomorfózy po rössleritu, je velmi křehký.

čiré krystaly rössleritu se mění na bílý brassit
(stav 2011)

(Jáchymov-Svornost, žíla Geschieber, 1985)